

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Evy Šonkové a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **Ing. P. J.**, zastoupen JUDr. Janem Noskem, advokátem se sídlem náměstí Přemysla Otakara II. 123/36, České Budějovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, proWti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 3. 2022, č. j. KUJCK 31530/2022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 8. 2022, č. j. 55 A 4/2022-42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Magistrát města České Budějovice (dále též „magistrát“) uznal žalobce rozhodnutím ze dne 17. 12. 2021, č. j. SO/13967/2021 (dále „prvostupňové rozhodnutí“), vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že dne 12. 6. 2021 ve 11:22 hodin v obci Nedabyle při řízení motorového vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost nejméně o 40 km/h (naměřeno bylo 93 km/h, po odečtení odchylky 90 km/h). Za toto jednání mu magistrát uložil pokutu 5 000 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců a povinnost nahradit náklady řízení.

[2] Žalovaný odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil. Žalobu podanou proti tomuto rozhodnutí krajský soud rovněž zamítl. Žalobce zpochybňoval správnost měření a namítal, že rychlost překročil v krajní nouzi, když vezl manželku do nemocnice s podezřením na závažný zdravotní stav. Krajský soud nepřisvědčil námitce, že při měření rychlosti došlo k tzv. *slip effectu*. Z podkladů ve správním spisu a popisu principu fungování použitého laserového rychloměru v rozhodnutí žalovaného

dovodil, že o správnosti měření rychlosti nevznikly pochybnosti, vada nebyla prokázána. Důkazní stav ve správním řízení nevyžadoval provedení navrženého důkazu znaleckým posudkem nebo odborným vyjádřením. Podmínky krajní nouze (dodržení zásad subsidiarity a proporcionality) nebyly naplněny. Krajský soud nesouhlasil, že nebezpečí (akutní zhoršení zdraví spolujezdkyně) nebylo možné odvrátit jinak než výrazným překročením dovolené rychlosti. Způsobený následek (ohrožení bezpečnosti účastníků silničního provozu nedodržením stanovené rychlosti) považoval za zjevně závažnější než hrozící zhoršení zdravotního stavu spolujezdkyně, které se jednáním žalobce mohlo dostat nanejvýš o několik minut dřívějšího lékařského ošetření.

[3] Krajský soud aproboval postup žalovaného, který uvěřil tvrzení policisty jako svědka, že žalobce během policejní kontroly neuváděl, že veze manželku do nemocnice s podezřením na závažný zdravotní stav. Toto svědectví není dle krajského soudu v rozporu se svědectvím spolujezdkyně, která uvedla, že neví, zdali žalobce policistu na její zdravotní stav upozornil. Posouzení věrohodnosti výpovědi policisty tak bylo součástí hodnocení důkazů, kdy policista neměl žádný vztah k žalobci nebo na výsledku řízení, skutkový děj popsal tak, jak jej zachytil v oznámení přestupku a v úředním záznamu, a na položené otázky odpovídal jasným a konkrétním způsobem, aniž by nad nimi váhal či si nebyl jist.

II. Důvody kasační stížnosti, vyjádření žalovaného a replika

[4] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy pro nesprávné posouzení právní otázky soudem a vady řízení před správním orgánem.

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti především odkázal na svou žalobu a uplatnil totožné námitky, které rozvedl. Tvrdil, že napadené rozhodnutí ani napadený rozsudek neodstraňují pochybnosti ohledně možnosti vzniku efektu sklouznutí, což opírá o fakt, že k měření došlo v ručním režimu, přičemž i při nejmenším třesu rukou měřicího policisty mohlo dojít k chybnému změření rychlosti. Pochybení spatřuje i v absenci odborného posouzení této otázky. V replice své výhrady zopakoval s důrazem na skutečnost, že měření na tak velkou vzdálenost proběhlo v rozporu s návodem měřicího zařízení.

[6] Další skupinou námitek stěžovatel brojil proti posouzení, zda překročil rychlost v krajní nouzi, která má vylučovat protiprávnost jeho jednání. Neztotožňuje se s posouzením podmínek subsidiarity a proporcionality tak, jak to provedly správní orgány a krajský soud. Zdůraznil své předchozí argumenty, tedy že přestupku se měl dopustit v psychicky náročné situaci, kdy vezl svou manželku v ohrožení života do nemocnice. To, že nepřivolal záchrannou službu, odůvodňuje zkušenostmi své ženy lékařky s dlouhými dojezdovými časy záchranné služby v dané lokalitě. Ohledně podmínky proporcionality pak tvrdil, že v zájmu ochrany života a zdraví své ženy obětoval zájem spočívající v bezpečí účastníků silničního provozu. Tento zájem přitom neporušil, nýbrž pouze marginálně ohrozil. Při posuzování naplnění podmínek krajní nouze se musí vycházet z toho, jak situaci mohla v daném okamžiku vnímat jednáající osoba, nikoli ji hodnotit zpětným pohledem umožňujícím v klidu uvážit všechny okolnosti.

pokračování

[7] Žalovaný setrval na svém přesvědčení, že správnost měření rychlosti nebyla zpochybněna. Ke krajní nouzi uvedl, že existenci přímo hrozícího nebezpečí nepovažoval za spornou, ale současně připomněl, že stěžovatel se ani nepokusil kontaktovat záchrannou službu či požádat policii o součinnost, podmínka subsidiarity tak nebyla splněna. Významné překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci, v zástavbě poblíž přechodu pro chodce, svědčí podle něj o nenaplnění podmínky proporcionality. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a jedná se o kasační stížnost, která je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, je však také její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud se proto zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[9] Při rozhodování o přijatelnosti kasační stížnosti vychází kasační soud z ustálených kritérií, která vyslovil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS (věc *Ostapenko*). V něm dovodil, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Sám stěžovatel v kasační stížnosti existenci těchto kritérií netvrdil a ani kasační soud je v projednávané věci neshledal.

[10] Ohledně námitky nedostatečného zjištění skutkového stavu Nejvyšší správní soud odkazuje na konstantní judikaturu, že pro prokázání přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší dovolené rychlosti je zpravidla dostačující vycházet z oznámení o přestupku, záznamu o přestupku obsahujícího fotografii měřeného vozu a údaje o provedeném měření, a ověřovacího listu silničního rychloměru (např. rozsudek ze dne 4. 12. 2013, č. j. 1 As 83/2013-60). Ačkoliv vždy záleží na okolnostech každého jednotlivého případu, uvedená kombinace podkladů obvykle poskytne dostatečné množství informací pro to, aby správní orgán dostal požadavkům § 3 správního řádu, tedy aby zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

[11] Krajský soud ověřil, že správní orgány disponovaly sérií relevantních podkladů (oznámení o přestupku ze dne 12. 6. 2021, úřední záznam ze dne 12. 6. 2021, ověřovací list č. 8012-OL-70038-21 silničního laserového rychloměru, osvědčení o způsobilosti obsluhy ručního laserového měřiče rychlosti LaserCam4 opravňující zasahujícího policistu k ovládání měřiče rychlosti, fotodokumentace předmětného vozidla). Stěžovatel tvrdil, že naměřená rychlost nemusela odpovídat skutečnosti, neboť měření z velké vzdálenosti v ručním režimu mohlo být ovlivněno jevem zvaným „*slip effect*“ (posun měřicího bodu způsobující změřením vyšší než skutečné rychlosti) a dožadoval se tak znaleckého vyloučení této možnosti. Žalovaný považoval znalecké zkoumání za nadbytečné a své rozhodnutí

odůvodnil tím, že jelikož se záměrný kříž se nacházel na přední masce vozidla a fakticky došlo ke změření rychlosti, lze chybu měření vyloučit. K ručnímu režimu měření uvedl, že možný třes rukou se může projevit pouze na kvalitě videozáznamu, a nikoli ve vztahu k měřené rychlosti. Krajský soud se s těmito závěry ztotožnil a ani kasační soud neshledal důvody, proč by se od nich měl odchýlit. Výsledek měření neobstojí toliko v situaci, je-li měření účinně zpochybněno (viz např. rozsudky ze dne 15. 8. 2019, č. j. 10 As 36/2019-33, ze dne 20. 2. 2020, č. j. 6 As 182/2019-38, a ze dne 11. 3. 2021, č. j. 7 As 342/2019-38). V tomto konkrétním případě však stěžovatel v žalobě spíše obecně tvrdil, že obsah spisu možnost chyby v měření nevyvrací a že policista postupoval v rozporu s návodem (nepoužil stativ či režim videa namísto fotografie). Krajský soud námitce nepřisvědčil a v souvislosti se spolehlivostí naměřené rychlosti (vyloučením efektu skluzu) akcentoval, že záměrný kříž se na fotografii zachycující výsledek měření nachází na přední masce vozidla. V kasační stížnosti se vůči tomu stěžovatel nijak nevymezil a argumentaci pod body 6. až 14. rozvinul hlavně ve vztahu k dalším fotografiím z měření rychlosti („důkazovým obrázkům“), tvrzením o chybějícím zdokumentování prvního laserového paprsku, a výpočtem vlivu možného posunu paprsku na vzdálenost, kterou automobil mohl ujet mezi měřeními vlivem pohybu ruky policisty při měření. Takto v žalobě neargumentoval. Prostý nesouhlas se závěry krajského soudu, opakování tvrzení o chybě obsluhy a trvání na odborném posouzení, jež by to mělo vyloučit, však mají toliko hypotetický a spekulativní základ a nejsou způsobilé účinně zpochybnit závěry žalovaného ani neukazují na to, že by došlo k zásadnímu pochybení krajského soudu. Stěžovatel nijak neupřesnil tvrzení, s jakou částí návodu mělo být měření „z ruky“ (bez stativu) v rozporu, např. uvedením, že konkrétní vzdálenost, na jakou proběhlo měření v jeho případě, je mimo výrobcem připuštěný rozsah garantující spolehlivý výsledek.

[12] Ke druhé námitce týkající se naplnění podmínek krajní nouze NSS konstatuje, že krajský soud postupoval v souladu s relevantní judikaturou, podle níž je-li tvrzeným důvodem krajní nouze zdraví nebo život ohrožující stav spolujezdce, může být překročení nejvyšší dovolené rychlosti považováno za jednání v krajní nouzi pouze za situace, kdy se nemocný nachází na odlehlém místě, kde není signál mobilního telefonu, kde není možnost přivolat lékařskou službu, když se záchranná služba z důvodu odlehlosti nemůže na místo dostat včas, či jedná-li se o újmu na zdraví bezprostředně ohrožující život. V opačném případě je třeba nastalou situaci řešit přivoláním rychlé záchranné služby, která již na místě poskytne profesionální pomoc (rozsudek ze dne 11. 7. 2016, č. j. 7 As 64/2016-43). Tvrzení v kasační stížnosti opakující žalobní výtky nelze připodobnit k naléhavé nebo výjimečné situaci, kdy záchrannou službu nebylo možné přivolat buďto vůbec, nebo bylo z okolností naprosto zřejmé, že by přivolání záchranné služby bylo z hlediska chráněného zájmu, tedy ochrany zdraví či života, zcela neúčinné, což by odůvodňovalo nestandardní postup. Z výpovědi policisty ani z oznámení o přestupku, kam stěžovatel pouze vlastnoručně připsal: „s přestupkem nesouhlasím“ a připojil svůj podpis, vůbec nevyplývalo, že by stěžovatel skutečně ve vypjaté situaci spěchal dopravit do nemocnice manželku ve stavu ohrožujícím její život, jak to později během správního i soudního řízení prezentoval. To, že cesta vedla do nemocnice kvůli zdravotním potížím manželky stěžovatele, nicméně sporné nebylo.

[13] Porovnání významu zájmů chráněných zákonem, respektive následků přestupkového jednání odvracejícího stěžovatelem tvrzené nebezpečí (ohrožení života či

pokračování

zdraví spolujezdce), jak je provedl krajský soud, stěžovatel kasačními námitkami relevantně nezpochybnil, pouze s ním nesouhlasil. Jelikož se stěžovateli nepodařilo argumentačně oslabit závěr krajského soudu, že nebyla splněna podmínka, že nebezpečí nebylo možno za daných okolností odvrátit jinak (§ 24 odst. 1 a 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich), tedy přivolením záchranné služby, postrádá smysl podrobně zkoumat naplnění podmínky proporcionality.

[14] Nejvyšší správní soud uzavírá, že stěžovatel ve své kasační stížnosti nepřednesl žádné námitky, které by představovaly „*podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. V této věci Nejvyšší správní soud neshledal dopad řešených právních otázek nad rámec konkrétního případu. Námitka dostatečnosti skutkových zjištění by mohla uspět jen při hrubém pochybení krajského soudu, jemuž nic nenasvědčuje. Posouzení krajského soudu ohledně skutkového stavu *prima facie* nevzbuzuje žádné důvodné pochybnosti o jeho správnosti. Závěry krajského soudu, které v kasační stížnosti stěžovatel zpochybňuje, jsou přezkoumatelné, logické, dostatečně reagují na žalobní argumentaci stěžovatele a respektují relevantní judikaturu. Za těchto okolností není důvod, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost shledal přijatelnou.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud nepřikročil k podrobnému věcnému přezkumu kasačních námitek stěžovatele a kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[16] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. K odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost dochází na základě věcného, byť zjednodušeného, posouzení případu, a proto se na rozhodování o náhradě nákladů řízení neuplatní § 60 odst. 3 s. ř. s. (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud mu proto náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2023

Mgr. Eva Šonková
předsedkyně senátu